

Status

■ Door NICOLETTE SCHOLTEN ■

Wat is de overeenkomst tussen een werknemer van het Ministerie van Economische Zaken in Den Haag en een aio in Groningen? Juist, ze zijn beiden ambtenaren. Daarmee houdt elke gelijkenis op. 'Vaste baan, vaste armoe', werd vroeger wel eens smalend over het ambtenaarsschap gedaan. Voor de aio gaat alleen maar de armoe op, voor de rijksambtenaar de vaste baan. In ieder geval voor die

ene ambtenaar van Economische Zaken, die afgelopen zaterdag in de krant stond omdat hij een bonus van 50 duizend gulden wegens goed functioneren in de wacht sleepte. Want die was vast geen schoonmaker met een afroepcontract. Zou de aio veel prijs stellen op zijn ambtenarenstatus? Ik denk het niet. De aio weet als geen ander dat je als ambtenaar niet meer verzekerd bent

van een baan voor het leven, een comfortabel inkomen en prettige regelingen. De ambtenarenrechtspatie heeft allang geen gouden randje meer. De wachtgeldregeling is, zeker voor jongere, ontslagen medewerkers niet riant. En het zijn er nogal wat die perspectief hebben op een wachtgeldperiode. Aio's en student-assistenten niet meegerekend, heeft maar liefst eenderde van de medewerkers van de RUG een tijdelijke aanstelling. Dan tellen we nog niet eens alle medewerkers mee die een zogenaamd geclausuleerd vast dienstverband hebben en die zonder pardon op straat komen te staan als

de subsidiepot leeg is of het project waar ze aan werken ophoudt te bestaan. Geen bedrijf in de marktsector dat kan tippen aan zoveel flexibiliteit. En nog staan de universiteiten te juichen omdat minister Ritzzen op de jaarconferentie van de VSNU laat weten dat wat hem betreft het personeel van universiteiten zijn ambtenarenstatus wel aan de wilgen mag hangen. Nog vinden de universiteiten dat ze in de onderhandelingen over arbeidsvoorwaarden teveel aan regels gebonden zijn. Ook al weerhoudt de ambtenarenstatus kennelijk geen enkele werkgever om toelagen van 50 duizend gulden uit te delen.

Of om een groot deel van zijn personeel in onzekerheid te laten over zijn toekomst. Geen wonder dat de vakbonden lauweren reageren op het ballonnetje van Ritzzen. Overheid of niet, het zal de bonden worst zijn. Als de werkgever maar fatsoenlijk met zijn medewerkers omgaat. Zonder dat hij de mogelijkheden om flexibel te belonen misbruikt en zonder dat hij eenderde van zijn medewerkers in onzekerheid laat om hen vervolgens achteloos in het wachtgeld te dumpen.

N. Scholten is lid van het AbvaKabogroepsbestuur van de RUG.

REACTIES

DE OPINIEPAGINA BIEDT DE LEZER DE GELEGENHEID ZIJN MENING TE GEVEN OVER UK-PUBLIKATIES EN/OF GEBEURTENISSEN IN DE UNIVERSITAIRE WERELD. BRIEVEN MOGEN NIET LANGER ZIJN DAN 200 WOORDEN. DE UK BEHOUDT ZICH HET RECHT VOOR BRIEVEN IN TE KORTEN. LANGERE ARTIKELLEN (MAX. 800 WOORDEN) ALLEEN IN OVERLEG MET DE REDACTIE. ALLE INGEZONDEN STUKKEN MOETEN MAANDAGOGHTEND OM 11.00 UUR IN HET BEZIT ZIJN VAN: REDACTIE UK, OUDE KUIK IN HET JATSTRAAT 28.

Column

Wat het nut is van Ron van Zonnevelds column vraag ik me al langer af. Vanwege een ernstige ziekte liet de hoogleraar Engelse taalkunde zich door de hooglerares letterkunde vervangen tijdens een sollicitatiegesprek, maar Van Zonneveld had in zijn eigen kleine wereldje al uitgemaakt dat dit bedoeld was om een vrouw aan een baan te helpen. Het zou wat. Het enige waar Van Zonneveld zich wel goed over laat informeren is het gekonkel in zijn eigen vakgroep Nederlands en driekwart van zijn columns bestaat daarom uit dorpsplein-geroddel over de spelfouten van col-

lega's. Maar wie schetst mijn ergernis nu dit gebeuzel ook al landelijke vormen aanneemt. In de NRC van 29 maart vindt een parmantig fossiel, genaamd Heldring, zich op over een column van Van Zonneveld waarvoor hij de kop 'Kill Wijnberg' had gebruikt. De heer Wijnberg is joods en mag daarom inderdaad niet 'gekilld' worden, wat een nobel en braaf standpunt is. Maar ook deze column 'Academische Ongein' eindigt met: "Over de geleterdheid van de taalkundige Van Zonneveld kunnen we overigens van mening verschillen. Hij schrijft: *Simplex sigillum* (met één!) en *en plein publique*, terwijl dat ...public behoort te zijn."

Hebben jullie kinderachtige oude zakken nou niets beters te doen dan elkaar vliegen af te vangen?

Anton Rasterhoff

Plantjes

Het doet ons pijn te vernemen dat tijdens onze welverdiende koffiepauzes de tafeltjes in de kantine van het Biologisch Centrum te Haren worden ontsierd door de aanwezigheid van kunststof bloemschikwerkjes. Zo kan het toch niet langer? Wij als chemici worden geacht, indien er gekozen is voor de afstudeerichting biochemie, een cursus te volgen alhier en ons zo-

doende te vertoeven in bovengenoemde kantine.

Nu verbaast het ons ten zeerste dat nota bene de kantine is 'opgefleurd' met ordinare plastieke plantjes? Wat siert een biologie kantine nu meer dan een levendig groeiend en bloeiend kaaps viooltje?

Gaarne zouden wij willen zien dat er vanaf heden levende groenvoorziening in de kantine van het Biologisch Centrum geplaatst zou worden (net als in de kantine van het chemisch laboratorium).

Hans Leemhuis en Mark Velink, studenten chemie

Verspreiding

Zoals bekend, is deze uitgave van de UK het begin van een nieuw tijdperk, namelijk dat de krant voor de student niet meer bezorgd wordt (maar nog wel voor de medewerker). De universiteitsraad besloot in december voor deze nieuwe vorm van beleid om de hoge verzendkosten te beperken (zie ook UK 16, van 14 december 1995). Dit is op zich een verstandige beslissing met verschillende voordelen.

Ten eerste gaat de student immers naar de universiteit, en komt logischerwijs dan ook langs een van de depots waar de krant van nu af aan wekelijks vanaf donderdagmiddag te halen is (zie vorige UK).

Volgens het SMOG is het ten tweede milieuvriendelijker. De bestelbusjes hoeven namelijk minder te rijden. De wikkeltjes die voorheen om de UK werden gebonden hoeven ook niet meer, noch het printen van de adressen, wat bovendien ook tijd en energie scheelt.

Wij vinden dat er eventueel ook een vermindering in de oplage van de UK zou moeten plaatsvinden, want het is niet noodzakelijk dat in een studentenhuus van vijf studenten, er ook vijf UK's thuis liggen. Uit eigen ervaring weten we dat het voorkomt dat er een paar worden geopend en de rest komt al ongeopend terecht op de oudpapier stapel.

Sommige studenten toonden bewaar tegen de nieuwe bezorgregeling, omdat ze bang zijn dat er geen UK's meer zijn wanneer zij die willen ophalen omdat ze donderdag geen college hebben. Gelukkig heeft ervaring in het buitenland laten zien dat er weinig kans is dat de UK's in een dag verdwijnt. Er zullen hoogstwaarschijnlijk ook nog de nodige UK's op de maandag zijn.

Het moet wel gezegd worden dat de universiteitsraad het liever had gehad dat de krant gewoon bezorgd zou blijven naar iedere student, maar dat dit financieel gezien niet meer haalbaar was. De vraag is echter, waarom wordt er onderscheid gemaakt tussen de medewerker van de RUG en de student? Waarom kan de medewerker ook niet gewoon een UK ophalen van een depot, in plaats van dat de interne post ze bezorgt (dan wel op hun werkplaats, en niet meer thuis)? Dat is toch efficiënter, en milieuvriendelijker. De docent en andere medewerkers komen immers ook (bijna) dagelijks op de universiteit. Of ze nou de UK moeten ophalen bij de ingang van de universiteitsgebouw waar ze zitten, of dat die in hun postvakje zit, maakt geen verschil, toch?

Jeroen Spijker en Cara Crisler, namens het Studenten Milieu Overleg Groningen SMOG

UK

De UK (Universiteitskrant) is een onafhankelijk weekblad met een oplage van 27 duizend exemplaren, bestemd voor studenten en personeelsleden van de Rijksuniversiteit Groningen. De krant bevat nieuws en achtergronden uit de universitaire wereld. Vier redacteuren in vaste dienst en een team van free-lance redactieleden verzorgen de redactionele inhoud.

De Stichting Universiteitsblad Groningen is verantwoordelijk voor het personeelsbeleid van de UK.

Voor het nieuwe academisch jaar zoeken wij een

EINDREDACTEUR/NIEUWSCOÖRDINATOR

(32 uur per week)

Wij verwachten van deze redacteur dat hij of zij:

- de bestuurlijke ontwikkelingen binnen de universiteit en het hoger onderwijs op de voet volgt en nieuws jaagt;
- verantwoordelijk is voor de coördinatie en planning van de nieuwspagina's;
- de eindredactie van de UK verzorgt;
- een belangrijke bijdrage levert aan de inhoud van de UK;
- meedenkt over het redactionele beleid.

Wij vragen

- ruime journalistieke ervaring;
- affiniteit met de universitaire wereld;
- eindredactionele kwaliteiten;
- een onafhankelijke en kritische opstelling;
- stressbestendigheid en het vermogen om snel en efficiënt te werken.

Tevens zoeken wij met ingang van het nieuwe seizoen een

WETENSCHAPSREDACTEUR

(32 uur per week)

Wij verwachten van deze redacteur dat hij of zij:

- een belangrijke bijdrage levert aan de inhoud van de UK in de vorm van artikelen over onderzoek en onderzoeksbeleid;
- nieuwsberichten, reportages en achtergrondartikelen schrijft over diverse universitaire onderwerpen;
- meedenkt over het redactionele beleid.

Wij vragen:

- ruime journalistieke ervaring en een heldere schrijfstijl;
- bekendheid met de wereld van het onderzoek, i.h.b. de bèta-wetenschappen;
- een onafhankelijke en kritische opstelling.

Voor beide functies gelden flexibele werktijden, waarbij de grootste werkdruk ligt in de eerste drie dagen van de week.

Het salaris bedraagt maximaal f5548,- bruto per maand (schaal 9 Bijlage A RWO) bij een volledige aanstelling. Gezien de samenstelling van de redactie worden vrouwen met nadruk uitgenodigd te solliciteren.

Voor nadere inlichtingen over beide functies kunt u contact opnemen met Guus Termeer (hoofdredacteur), telefoon 050-3636697 (privé 050-5735437).

Uw sollicitatiebrief, vergezeld van een curriculum vitae en enkele journalistieke artikelen van uw hand, kunt u voor 22 april sturen aan: Stichting Universiteitsblad Groningen, Postbus 80, 9700 AB Groningen, o.v.v. 'vacature eindredacteur' resp. 'vacature wetenschapsredacteur'.

vijftienvintig jaar universiteitskrant

UK
25

1971-1996

De studentengrap

In juni bestaat de UK 25 jaar. De redactie van de universiteitskrant wil dit zilveren jubileum luister bijzetten met een verhalenwedstrijd voor studenten, oud-studenten en medewerkers van de RUG. Thema van de wedstrijd is: de studentengrap.

Met welke anekdote uit uw studententijd krijgt u steevast de lachers op uw hand? Welke studentikoze streken zijn nog altijd goed voor binnenpretjes? Zet uw verhaal op papier (maximaal 400 woorden) en stuur het

vóór 1 juni a.s., onder vermelding van 'studentengrap', aan:

Redactie UK
Postbus 80
9700 AB Groningen
E-mail: uk@bureau.rug.nl

Een deskundige jury beoordeelt de inzendingen. De leukste worden voor de eeuwigheid vastgelegd in het jubileum-nummer van de universiteitskrant (UK 38) en voor de bekroonde schrijvers is er een kleine attentie.

Studenten moeten tegenwoordig vanaf de eerste dag dat ze de universiteit binnenstappen aan het werk. Een goed onderwijsprogramma kan ze daartoe aanzetten. Op tijd een tentamen en niet te veel vakken tegelijk, beveelt onderwijskundige Ellen Jansen aan. Maar wat is er met het hoorcollege aan de hand?

Laurens Berentsen

'Z'et alstublieft niet als kop boven het artikel dat hoorcolleges de studievoortgang bevorderen'', waarschuwt Ellen Jansen. Jansen is werkzaam bij het Centrum voor Onderzoek en Ontwikkeling van het Hoger Onderwijs (COWOG) en onderzocht de invloed van onderwijsprogramma's op de studievoortgang. Donderdag 4 april promoveert zij in de sociale wetenschappen op het proefschrift 'Curriculumorganisatie en studievoortgang'.

Haar dissertatie zou het wereldje van de onderwijskundigen flink op zijn kop zetten, ware het niet dat de promovenda zelf de nodige terughoudendheid betracht bij de meest opvallende conclusies uit haar onderzoek. Jansen bekeek voor zes studierichtingen van de RUG welke invloed de organisatie van het propaedeutische programma op de studievoortgang heeft. Ze onderzocht bij elke studie vijf lichten studenten en maakte een onderscheid tussen de opbouw van het programma en de gebruikte onderwijsvormen.

Ten aanzien van de onderwijsvormen leverde het onderzoek onverwachte resultaten op. De hoeveelheid hoorcolleges bleek een positief effect te hebben op de studievoortgang. Voor werkcolleges gold juist het omgekeerde: hoe meer uren er in werkcol-

Regelmatig een tentamen afnemen voorkomt uitstelgedrag.

Foto Elmer Spaargaren

Sneller studeren door spreiding van tentamens

leges werden gesleten, des te lager was het studierendement. Ook het idee dat de studievoortgang wordt bevorderd door studenten veel *feedback* te geven, kon niet worden bevestigd.

Studiegidsen

Deze bevindingen staan in schril contrast met de gangbare opvattingen binnen de onderwijskunde. Onderwijskundigen zoals de Maastrichtse hoogleraar Wijnen, van de gelijknamige commissie, prijzen juist werkcolleges aan die studentgericht zijn en

die de student activeren. Het hoorcollege is nog net niet taboe, maar wel bij voorbaat verdacht.

Jansen legt uit dat de onverwachte uitkomsten met een flinke korrel zout moeten worden genomen, omdat de gegevens waarop ze gebaseerd zijn niet erg hard zijn. Ze is in haar onderzoek uitgegaan van de onderwijsvormen zoals die vermeld staan in de studiegidsen. Maar als daarin sprake is van een werkcollege, wil dat nog niet zeggen dat er in de praktijk ook onderwijs wordt gegeven in kleine groepen waarbij studenten actief

moeten zijn. De goede score van het hoorcollege komt vooral op het conto van de studies geneeskunde en farmacie. Het studierendement is daar traditioneel hoog.

De conclusies over de rol die de opbouw van onderwijsprogramma's spelen, hebben een steviger fundament, aldus de promovenda. Bij dit deel van het onderzoek kon zij zich op meer eenduidige gegevens baseren.

Het uitgangspunt van Jansen is dat de inzet van studenten de belangrijkste variabele is voor de studievoortgang.

Die inzet is enerzijds afhankelijk van persoonskenmerken. Vrouwen, jongere studenten en studenten met een hoger gemiddeld eindexamencijfer scoren doorgaans beter in de propaedeutische. Met dit gegeven hield Jansen rekening bij het beantwoorden van de vraag welke rol de organisatie van het curriculum speelt bij de inzet van studenten.

Uitstelgedrag

Een goede spreiding van de tentamens blijkt bevorderlijk te zijn voor de inzet en daarmee ook voor de studievoortgang. Regelmatig een tentamen afnemen, voorkomt uitstelgedrag. Volgens de onderzoekster is een jaarindeling met zes blokken van zeven weken daarom te verkiezen boven het huidige trimestersysteem dat de RUG hanteert.

Zo'n indeling heeft verder als voordeel dat er minder vakken parallel lopen. Ook dat is bevorderlijk voor de studievoortgang, want er treedt eerder studieoverdraging op wanneer studenten meer dan twee vakken tegelijk moeten volgen. De vakken concurreren dan met elkaar. Verkeerde concurrentie is ook de reden waarom Jansen het verstandig acht hertentamens te clusteren. Wanneer deze door het jaar heen worden afgenomen, bijvoorbeeld snel na het gemiste tentamen, dan heeft het reguliere onderwijs daar onder te lijden.

De bekende kritiek op een verdere opdeling van het studiejaar is dat dat leidt tot verschooling van het wetenschappelijk onderwijs, tot hapklare brokken. Jansen is het daar niet mee eens. Een vak dat nu 140 uur beslaat, houdt dezelfde omvang. Wel is het zo dat studenten zich minder kopzorgen hoeven te maken over een goede planning van hun studie. Maar dat is zeker in de propaedeutische geen bezwaar, stelt de promovenda. Met de beperkte studieduur moet in het eerste jaar vooral de juiste studiehouding en -inzet worden aangeleerd. De vaardigheid om goed te plannen kan dan in de doctoraalfase worden bijgebracht, aldus Jansen.

Medicus is niet alleen specialist of huisarts

Wie geneeskunde gaat studeren, wordt medisch specialist of huisarts. Dat is het geijkte beeld. Maar het is raadzaam voor geneeskundestudenten om zich bijtijds op andere carrièremogelijkheden te oriënteren, zo luidde het meest gehoorde advies op de eerste Arbeidsmarkt Info Dag voor geneeskunde.

Laurens Berentsen

Wie nu geneeskunde studeert hoeft zich niet veel zorgen te maken over het vinden van werk. 95 procent van de geneeskundestudenten heeft binnen een maand na het afstuderen een baan. En de eerstkomende jaren dreigt er op de arbeidsmarkt voor medici eerder een tekort dan een overschot aan artsen te ontstaan. Terwijl op dit moment jaarlijks zo'n elfhonderd basisartsen de universiteiten verlaten, is er bij de vervolgoopleidingen voor huisarts, specialist, verpleeghuisarts en sociaal geneeskundige plaats voor ruim twaalfhonderd jonge artsen.

Dit verschil tussen vraag en aanbod betekent niet dat het op de arbeidsmarkt alleen maar rozegeur en manschijn is voor de aankomende dokters. Op de eerste plaats moeten zij concurreren met eerdere generaties afgestudeerden die hun stek nog niet gevonden hebben. Maar een groter probleem is dat de voorkeuren van de vers afgestudeerde artsen nogal een-

De medische faculteitsvereniging Panacea organiseerde vorige week donderdag de eerste Arbeidsmarkt Info Dag voor geneeskunde.

Foto Elmer Spaargaren

zijdig zijn. Veruit de meesten ambiëren een opleiding tot medisch specialist, waarbij chirurgie en kindergeneeskunde favoriet zijn. Ook de opleiding tot huisarts mag zich verheugen in voldoende belangstelling.

Toekomstbeeld

Dat ligt anders voor de niet-curatieve beroepsmogelijkheden. Maar liefst 25 procent van de Nederlandse artsen werkt in een niet-curatieve functie,

bijvoorbeeld als sociaal geneeskundige bij een GGD of als bedrijfsarts bij een Arbo-dienst. Van de basisartsen opteert echter slechts 13 procent voor een vervolgoopleiding in deze sector. Het gevolg van deze *mismatch* is dat basisartsen soms jaren achtereen tevergeefs een opleidingsplaats proberen te bemachtigen bij een populair medisch specialisme, terwijl het elders moeite kost om vacatures te vervullen.

Om geneeskundestudenten te laten

zien dat er na het artsexamen meer is dan het medisch specialisme of de huisartsenpraktijk, organiseerde de medische faculteitsvereniging Panacea vorige week donderdag de eerste Arbeidsmarkt Info Dag voor geneeskunde. Met twee plenaire bijeenkomsten, diverse workshops en een informatiemarkt werd een overzicht geboden van de beroepsperspectieven voor medici.

Voor veel van de inleiders gold dat ook zij eertijds met hun studie waren

begonnen met het toekomstbeeld van de medisch specialist of de huisarts voor ogen. Jaap Doets, stafmedewerker van de KNMG, bijvoorbeeld, betreunde het dat hij zich niet eerder had georiënteerd op andere beroepsmogelijkheden. Hij behaalde in 1985 zijn artsdiploma en probeerde vervolgens een aantal jaren een opleidingsplaats voor specialist te krijgen. Zonder resultaat. Hij adviseerde de vierhonderd aanwezige studenten om bijtijds na te denken over andere mogelijkheden.

Imago

Binnen de Groningse opleiding wordt daar weinig aandacht aan besteed, vinden Fons Prins en Menno Kocks, respectievelijk vijfde- en derdejaars student geneeskunde. Ze juichen het initiatief van Panacea dan ook toe. Een sta-in-de-weg om voor een niet-curatieve functie te kiezen, is het imago waarmee deze functies te kampen hebben, menen de studenten. Het niet-curatieve werk wordt toch vooral als tweede keus beschouwd.

Een groepje co-assistenten is eveneens goed te spreken over de Arbeidsmarkt Info Dag. Halverwege de dag zijn ze echter nog niet van gedachten veranderd over wat ze willen worden: zonder uitzondering medisch specialist. Mocht dat niet lukken, dan is het goed om andere mogelijkheden achter de hand te hebben, meent een van hen. "Je moet altijd oog houden voor de markt." Zijn collega stelt dat geneeskundestudenten er in getraind zijn om alternatieven te zoeken, omdat ze daar bij de loting voor de studie ook al terdege rekening mee moesten houden. Zelf gaat hij er vooralsnog van uit dat het hem zal lukken een opleidingsplaats in de chirurgie te bemachtigen.